

Ondersteuningsbeleid

De Droomspiegel

2021-2022

De Droomspiegel

KATHOLIEKE BASISCHOOL VOOR DALTONONDERWIJS

'Het beste dat je kunt worden is jezelf'

Inhoudsopgave	1
H1: Visie op ondersteuning	2
1.1 Passend Onderwijs	
1.2 Hoe gaan wij hiermee om?	
1.3 Visie/missie m.b.t. het ondersteuningsbeleid	
• Veilig pedagogisch klimaat: DVS	
• Didactisch handelen: EDI model/ADI model	
• Denken in mogelijkheden van een leerling	
• Proactief denken en handelen	
• Volgen van leerlingen	
1.4 Aanname beleid nieuwe leerlingen	
H2: Ondersteuningsstructuur	7
2.1 Handelingsgericht werken	
2.2 Niveaus van ondersteuning	
2.3 Schoolniveau	
• Cyclus van HGW op schoolniveau	
• Groepsbezoeken en coachen	
• Groepsbesprekingen	
• Leerlingbespreking	
• Leerlingbespreking in multidisciplinair overleg met Zorg Advies Team (ZAT)	
• Samenwerken met schoolgebonden partners	
2.4 Groepsniveau	
• Cyclus van HGW op groepsniveau	
2.5 Leerling- niveau	
• Cyclus van HGW op leerlingniveau	
• Werken met een ontwikkelingsperspectief (OPP)/eigen leerlijn	
H3: Dossiervorming en registratie	15
3.1 Klassenmap	
3.2 Zorgmap	
3.3 Leerlingdossier in Parnassys	
H4: Meldcode	16

Hoofdstuk 1: Visie op ondersteuning

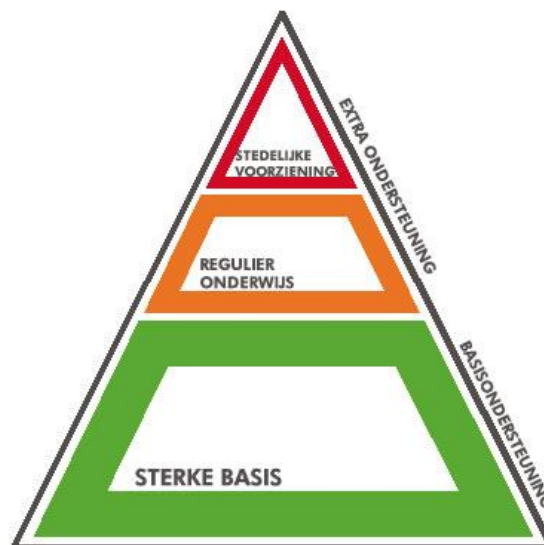
1.1 Passend Onderwijs

Passend Onderwijs is van start gegaan in augustus 2014. Elke leerling verdient goed onderwijs, ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Bij aanmelding van een leerling hebben scholen en schoolbesturen de zorgplicht om leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. De school heeft de plicht om samen met ouders te onderzoeken wat de passende onderwijsplek is voor de aangemelde leerling.

Passend onderwijs begint bij het bieden van basisondersteuning op alle scholen. Dit is de door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijszorg die een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden.

Alle vormen van ondersteuning die de basisondersteuning overstijgen, noemen we extra ondersteuning. Extra ondersteuning kan in de vorm van een arrangement regulier onderwijs of een arrangement stedelijke voorziening geboden worden, waarbij een leerling wordt toegeleid naar een andere schoolsetting (speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs). De verschillende schoolsettings worden op de website beschreven en toegelicht.

Zie hieronder een schematische weergave van bovenstaande in een ondersteuningsdriehoek.

In het kader van 'Passend Onderwijs' wordt van de leerkracht verwacht dat hij/zij in kan spelen op de specifieke leerbehoeften van leerlingen. Bij dit 'handelingsgericht werken' hebben de afstemming op de behoefte van de leerling en de professionalisering van de leerkracht prioriteit. Voor verdere beschrijving van de basisondersteuning, extra ondersteuning en de grenzen van onze ondersteuning op onze school verwijzen wij naar het Schoolondersteuningsprofiel.

1.2 Hoe gaan wij hiermee om?

Op De Droomspiegel is een leerling geen 'zorgleerling' maar spreken we in termen van 'leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften'. Hiermee wordt benadrukt dat de leerling niet de 'oorzaak' is met een 'probleem', maar wordt de leerkracht centraal gesteld: wat kan deze doen om het onderwijs zo te arrangeren dat dit past bij de onderwijsbehoefte van die leerling? De leerkracht is verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod en het signaleren van stagnatie.

Onder leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften verstaan we:

- Leerlingen waarvan de leerkracht en/of ouders (de leerling zelf) het gevoel/ idee heeft dat het niet gedijt (sociaal emotionele en/of cognitieve ontwikkeling).
- Leerlingen die begeleiding op maat nodig hebben (onvoldoende vaardigheidsgroei en/of niveau IV/V scores);
- Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong (niveau I/I+ -scores >3 toets-periodes achtereenvolgend op begrijpend lezen of rekenen);
- Leerlingen die gediagnosticeerd meer en/of minder begaafd zijn middels (intelligentie) onderzoek.
- Leerlingen met belemmerende leerfactoren zoals (kenmerken) dyslexie/ dyscalculie;
- Leerlingen met de indicatie Pro of LWA;
- Leerlingen met een Ontwikkelingsperspectief (OPP/eigen leerlijn);
- Leerlingen met belemmerende gedragsfactoren, bijvoorbeeld diagnose en/of indicatie ADHD/Autisme;
- Leerlingen met een arrangement vanuit Passend Onderwijs (regulier onderwijs en/of stedelijke voorziening)

Op De Droomspiegel streven we ernaar om de ondersteuning en begeleiding voor leerlingen vooral in de groep te laten plaatsvinden, door de leerkracht (leerkracht als regisseur van de groep). Om dit te kunnen realiseren, is het accent op preventieve zorg van belang. Vroeg signalering staat hierbij centraal, waarbij signalen in de onderbouw aanleiding geven voor een grondige analyse van de onderwijsbehoeften. Daarnaast is er gekozen in Coronatijd, om de ondersteuning en begeleiding voor de leerlingen tijdelijk uit te breiden met externe inzet. Leerlingen worden geclusterd om leerdoelen samen te behalen.

De leerkracht wordt ondersteund vanuit een interactioneel referentiekader: deze leerling, in deze groep met deze leerkracht. De IB-er heeft dan vooral de rol van coach, de leerkracht is de eerste verantwoordelijke voor het onderwijs en de ondersteuning in de groep. De leerkrachten worden gecoacht om o.a. doelgericht en opbrengstgericht te werken. Er wordt van de leerkrachten een reflecterende houding verwacht ten aanzien van het geboden onderwijs. Het onderwijsleerproces van de leerkrachten wordt in kaart gebracht m.b.v. het observatie instrument 'kijkwijzer Droomspiegel: wat zien we bij de leerkrachten en bij de leerlingen'.

De basisondersteuning begint bij het dagelijks zorgen voor leerlingen: het 's ochtends begroeten, aandacht hebben voor de verhalen van de leerlingen, goed kijken naar leerlingen, hier adequaat op inspelen en leerlingen positief benaderen. Hierdoor ontstaat een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen leerlingen zich prettig kunnen ontwikkelen op onze vreedzame school (hoofdstuk 1.3).

Onze didactische begeleiding sluit aan bij de hulpvraag van de leerling. We bieden instructie op maat, binnen het convergente differentiatie model, afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerling. Bij convergente differentiatie is de klas in 3 niveaus verdeeld. Per les wordt bekeken welke leerlingen verlengde instructie krijgen (korte cyclus). En welke leerlingen eventueel eerder aan het werk kunnen. Op De Droomspiegel hebben we hoge verwachtingen van leerlingen en willen we leerlingen zo lang mogelijk mee laten doen met de doelen van de groep.

1.3 Visie/missie m.b.t. het ondersteuningsbeleid

'Het beste dat je kunt worden is jezelf'

De missie van De Droomspiegel is 'Het beste dat je kunt worden, is jezelf'. Het team van De Droomspiegel vindt het belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn en blijven, met alle krachten (talenten) en ontwikkelpunten die daarbij horen. Waar De Droomspiegel naar streeft, is dat de krachten worden uitgebreid; kijk naar wat goed gaat en doe daar meer van. Op deze manier zal er een goede basis zijn om de dingen waar de kinderen nog niet zo goed in zijn aan te leren. Dit is een handelingsgerichte manier van kijken naar kinderen en werken met kinderen.

Wij zien onderwijs en daarmee de ontwikkeling van de leerling en de opvoeding als een gezamenlijke taak van de ouder(s) en school.

Als Daltonschool staan de volgende vijf basisprincipes centraal: (zie h 1.5 in de schoolgids)

- Vrijheid en verantwoordelijkheid
- Samenwerking
- Effectiviteit
- Zelfstandigheid
- Reflectie

Uitgangspunten gebaseerd op onze missie zijn:

- Het kind staat centraal.
- Ieder kind heeft een talent en is waardevol.
- Werken vanuit de kracht van het kind; talentontwikkeling.
- Werken vanuit daltononderwijs waarbij de eerdergenoemde basisprincipes centraal staan.
- Vanuit de katholieke mens- en wereldbeschouwing, kinderen de mogelijkheid aanreiken de zin van het leven te ervaren en van daaruit te handelen.
- Volgen van de leerlingen op cognitief gebied door middel van het cito leerlingvolgsysteem (LVS), methoden gebonden toetsen, werk van leerlingen, observaties en eventueel kind-gesprekken (beleving) en diagnostische gesprekken.

Veilig pedagogisch klimaat: DVS

Op De Droomspiegel werken we met het programma van [De Vreedzame school](#). We beschouwen de klas en de school als een leefgemeenschap waarin leerlingen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen en waarin leerlingen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap en staan open voor verschillen tussen mensen.

Hierbij staan de 5 schoolregels centraal (onze grondwet):

- Iedereen is anders en dat vinden wij oké.
- We gaan op een vriendelijke manier met elkaar om.
- We lossen conflicten op de Vreedzame manier op.
- We zorgen voor een nette school en zijn zuinig op onze spullen.
- We zorgen ervoor dat we rustig kunnen werken en spelen.

Een veilig pedagogisch klimaat zien wij als voorwaarde om optimaal tot leren te kunnen komen. Leerkrachten creëren een rijke leeromgeving waarin de kinderen vanuit succeservaringen leren. Er is persoonlijke aandacht en belangstelling voor de ontwikkeling

van elk individueel kind. Die persoonlijke aandacht legt de basis voor een goed pedagogisch klimaat in de klas.

Didactisch handelen: EDI model/ADI model

Onder het EDI-model verstaan we Effectieve Didactische Instructie. Met ADI wordt Activerende Directe Instructie bedoeld.

We onderscheiden hierin 7 fasen. Gedurende al deze fasen vindt feedback plaats, de leerkracht geeft voortdurend reactie op wat de leerlingen doen. In deze fasen wordt de verantwoordelijkheid van het leren verplaatst van de leraar naar de leerling.

De 7 fasen van het EDI/ADI-model:

1. Terugblik: Bij deze fase blik je terug naar wat je vorige keer al behandeld hebt. Zo kun je een samenvatting van de voorgaande stof geven om de leerlingen snel bij het nieuwe gedeelte van de stof te betrekken en ze ervoor te motiveren. Je kunt het (huis) werk bespreken en nog even stil staan bij eventuele moeilijkheden of veel voorkomende fouten. Je bekijkt met de leerlingen naar wat er al bekend is over het onderwerp. De stof dient dus aan te sluiten bij de kennis waarover de leerlingen al beschikken.
2. Oriëntatie: Bij de oriëntatie worden de leerdoelen aangegeven. Wanneer leerlingen zich bewust zijn van het belang en het doel van een les, zullen zij meer gemotiveerd en betrokken zijn. Je geeft een overzicht van de les en legt een relatie tussen de lessen die zijn geweest en nog komen.
3. Uitleg: Bij deze fase speelt de leerkracht een centrale rol. Hierin wordt uitleg gegeven in kleine stapjes, met concrete voorbeelden en regelmatig een samenvattend moment om te kijken of de leerlingen de stof kunnen volgen. Zorg ervoor dat je als leerkracht zelf hardop voordoet hoe het moet. Geef goede voorbeelden.
4. Begeleide inoefening: Bij deze fase oefen je samen met de leerlingen de aan te leren vaardigheid. Je geeft korte en duidelijke opdrachten door veel vragen te stellen en de leerlingen de uitleg te laten herhalen en verwoorden. Je zorgt voor een geleidelijke toename van de moeilijkheidsgraad en vermindert geleidelijk de ondersteuning totdat de leerlingen de stof beheersen.
5. Zelfstandige verwerking: Dit is de fase waarin de leerlingen zelfstandig aan het werk kunnen gaan. Dit kan individueel, in tweetallen of groepjes (want leerlingen kunnen ook van elkaar leren). De leerkracht loopt rondes om te kijken hoe het gaat, de leerkracht heeft een begeleidende rol. Als het nodig is, wordt er aanvullende (klassikale/verlengde) instructie gegeven. Tijdens de verlengde instructie krijgen de leerlingen op een andere manier instructie dan daarvoor. Bijvoorbeeld met materialen
6. Evaluatie: Je laat de leerlingen onder woorden brengen wat goed ging, wat niet goed ging en wat ze de volgende keer anders gaan doen. Hierbij controleer je of en hoe het lesdoel is bereikt. Zo kunnen leerlingen hun eigen leerproces aanpassen.
7. Terug- en vooruitblik: Je herhaalt wat er geleerd is en wat er nog aangeboden gaat worden. Hierbij is een les vaak een onderdeel van een lessenserie.

Denken in mogelijkheden van een leerling

Elke leerling heeft kwaliteiten en verbeterpunten. Door de kwaliteiten van een leerling te zien en in te zetten willen we een leerling begeleiden bij de ontwikkeling van zijn verbeterpunten. Leerkrachten kunnen benoemen wat de onderwijsbehoefte van de leerling is en kunnen daarop aansluiten. Het is de leerkracht die ertoe doet. De leerkracht bepaalt het succes van de begeleiding. We gaan uit van positieve factoren en zijn op zoek naar de mogelijkheden van leerlingen.

Proactief denken en handelen

In plaats van de ondersteuning te richten op uitvallende leerlingen richten we vroegtijdig de aandacht op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Hierdoor willen we uitval waar mogelijk voorkomen. We observeren, onderzoeken en bespreken de wisselwerking tussen

leerkracht, groep en ouders. Leerkrachten kunnen proactief denken door waar te nemen wat waar invloed op heeft en daarnaar te handelen. De intern begeleider ondersteunt leerkrachten hierin door gerichte vragen te stellen en hen bewust te laten nadenken.

Volgen van leerlingen

Door gerichte observaties volgen we de ontwikkeling van leerlingen. Soms aangevuld met kind-gesprekken en/of diagnostische gesprekken.

Daarnaast gebruiken we toetsen om:

- de kwaliteit van onderwijs op schoolniveau te meten;
- de ontwikkeling van de individuele leerling op objectieve wijze te kunnen weergeven;
- de individuele leerling te vergelijken met andere leerlingen van deze leeftijd;
- te zien of ons beeld van het niveau van een leerling klopt.

1.4 Aanname beleid nieuwe leerlingen

Alle kinderen zijn welkom op De Droomspiegel. We verwachten van de ouders dat zij de Katholieke uitgangspunten van onze school respecteren en dat de leerlingen deelnemen aan de activiteiten die hieruit voortkomen. Als ouders belangstelling tonen voor De Droomspiegel worden ze uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Als ze daarna over willen gaan tot inschrijving krijgen ze een inschrijfformulier mee. Tenzij er nog meer informatie nodig is over een leerling of als er twijfels zijn over of De Droomspiegel de passende plek is. Dan wordt er nog een intakegesprek ingepland met de intern begeleider. Bij een zij-instromer vanuit de wijk (Poort) vindt er een gesprek met directie plaats om de mogelijkheden te bespreken en om te onderzoeken of de Droomspiegel een passende plek is voor de leerling. Dit wordt per leerling bekeken. In de wijk is het de afspraak dat er alleen wordt gewisseld van school bij de start van het nieuwe schooljaar. Als er een conflict is dat het onderwijs in de weg staat, is tussentijds wisselen van school mogelijk in overleg met directie. Na dit gesprek kan er indien nodig een intakegesprek met de intern begeleider plaatsvinden. Wanneer leerlingen van een andere school, uit een andere wijk in Almere of buiten Almere, komen wordt er door de intern begeleider informatie opgevraagd bij de huidige school om te kunnen bepalen of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van de leerling. Na plaatsing van een nieuwe leerling wordt de leerkracht door de intern begeleider geïnformeerd. De leerkracht zorgt ervoor dat alle relevante informatie wordt verwerkt in het groepsoverzicht.

Als school hebben wij, bij twijfel of wij kunnen bieden wat een leerling nodig heeft, een periode van 6 weken om onderzoek te doen naar de onderwijsbehoeften. Dit kan verlengd worden met een periode van 4 weken. Na deze onderzoeksperiode moeten wij aangeven of het onderwijsaanbod op onze school passend is voor de leerling. Is dit niet passend dan zullen wij, samen met ouders en passend onderwijs, op zoek gaan naar een school waar het onderwijssysteem wel passend is voor de leerling. Voor de grenzen van onze ondersteuning verwijzen wij naar het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Hoofdstuk 2: Ondersteuningsstructuur

2.1 Handelingsgericht werken (HGW)

In het kader van Passend Onderwijs wordt van de leerkracht verwacht dat hij/zij in kan spelen op de specifieke leerbehoeften van leerlingen. Om dit mogelijk te maken richt het team van De Droomspiegel zich op het handelingsgericht werken. De zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken zijn de leidraad binnen ons onderwijs en de ondersteuningsstructuur. Het is de richtlijn voor ons handelen.

HGW gaat uit van zeven principes:

1. **De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal.** Wat heeft de leerling nodig om een bepaald doel te behalen. Denk aan instructie, leertijd, materialen, enz.
2. **Het gaat om afstemming en wisselwerking.** Een leerling ontwikkelt zich in interactie met zijn omgeving; de groep, de leerkracht, de school, de ouders. Hoe kan de omgeving optimaal worden afgestemd op wat de leerling nodig heeft?
3. **De leerkracht doet er toe.** De leerkracht is de belangrijkste factor binnen de school die invloed heeft op de ontwikkeling van de leerling. Kijken naar wat je als leerkracht wel kunt en je kansen pakken is hierbij heel belangrijk.
4. **Positieve aspecten zijn van groot belang.** De aandacht voor positieve aspecten beschermt ons tegen een te negatief beeld en helpt om in mogelijkheden te denken. Het gaat om positieve aspecten van de leerling, de ouders, leerkracht, de groep, enz.
5. **We werken constructief samen.** Constructieve communicatie tussen leerling, school en ouders is effectief bij het verbeteren van de werkhouding, het sociaal-emotioneel functioneren en de schoolprestaties van leerlingen.
6. **Ons handelen is doelgericht.** Welke doelen stellen we en wat hebben we daarvoor nodig?
7. **De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant.** Het is duidelijk hoe we op school willen werken en waarom. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Op De Droomspiegel is de ondersteuningsstructuur een cyclisch proces, gebaseerd op de volgende stappen vanuit HGW die we achtereenvolgens doorlopen:

1. Waarnemen, analyseren, signaleren	wat zie ik?
2. Begrijpen, interpreteren	wat vind ik daarvan?
3. Wegen, keuzes maken	wat kan ik doen?
4. Plannen	wat ga ik doen?
5. Handelen, uitvoeren	hoe ga ik dat doen?
6. Evalueren	welk effect ?

Afbeelding 1. HGW cyclus.

1. Waarnemen

intern observaties, toetsresultaten. groepsplan wordt leerlingen worden

bron: Driestar educatief.

gebeurt door de groepsleerkracht, de stagiaire/onderwijsassistent of de begeleider op grond van het gemaakte werk en/of Het individueel handelingsplan of geëvalueerd en de gegevens van de verzameld in een groepsoverzicht. De vroegtijdige signalering van leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte mogelijk is. De groepsleerkracht wil preventief de

aandacht op de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte richten, om zo te trachten uitval en faalervaringen te voorkomen.

2. Hierna volgt het begrijpen, waarbij de gegevens verzameld worden, en specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart worden gebracht, bijvoorbeeld door het uitvoeren van observaties (evt. afname van extra toetsen), het voeren van gesprekken tussen de leerling en de leerkracht, de ouders en de leerkracht of de intern begeleider en de groepsleerkracht. Hierbij staat voorop dat de mogelijkheden/de kracht van de leerling mee worden genomen. Een nieuwsgierige houding van de leerkracht is hierbij essentieel.
3. Na het begrijpen van de onderwijsbehoefte volgt het plannen, waarbij leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften worden geclusterd. Hiervoor wordt een groepsplan opgesteld.
4. In de fase van het realiseren wordt het groepsplan uitgevoerd. Tijdens het uitvoeren van het groepsplan herhalen de stappen waarnemen en begrijp zich (dit is een cyclisch proces) en kan het zo zijn dat het groepsplan tussentijds wordt aangepast.
5. Tijdens de evaluatie wordt door de intern begeleider en de groepsleerkracht besloten of het plan moet worden voortgezet, aangepast of afgesloten. In een evaluatiegesprek worden ouders op de hoogte gehouden van de vorderingen van hun kind. Desgewenst wordt van ouders een actieve rol binnen de thussituatie verwacht.

2.2 Niveaus van ondersteuning

Op onze school doen zich soms grote verschillen tussen de leerlingen voor. De groepsleerkracht richt het onderwijs zo in dat hij/zij kan afstemmen op de verschillen. De afstemming speelt zich af op vijf niveaus:

<p style="text-align: center;">Niveau 0 Afstemming op groepsniveau</p> <p>De groepsleerkracht heeft een passend onderwijsaanbod (basisaanbod of afgestemd) voor alle leerlingen. De leerkracht beschikt over voldoende informatie over de leerling om deze te begrijpen en het onderwijsaanbod af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling. Het ontwikkelingsperspectief is duidelijk. Leerkracht werkt met een groepsoverzicht en de korte cyclus.</p>
<p style="text-align: center;">Niveau 1 Signalering op leerling-niveau</p> <p>De leerkracht en/of ouder signaleert stagnatie (onvoldoend vaardigheidsgroei) in het ontwikkelingsproces van de leerling. De leerkracht handelt volgens de HGW-cyclus en brengt de belemmeringen en mogelijkheden in kaart om zo de onderwijsbehoefte te bepalen (denk aan verlengde instructie). De leerkracht informeert de ouders, gaat in gesprek met het kind en raadpleegt eventueel een collega.</p>
<p style="text-align: center;">Niveau 2 Signalering op schoolniveau (intervisie)</p> <p>Intervisie, paralleloverleg, groepsbespreking, leerlingbespreking, raadplegen collega's en/of IB-er. De onderwijsbehoefte van de leerling is voor de leerkracht niet duidelijk en het aanbod is niet goed af te stemmen. De leerkracht vraagt hulp, advies van collega's en Intern Begeleider bij het bepalen van de onderwijsbehoeften voor afstemming van het aanbod. RT wordt indien mogelijk ingezet. Leerkracht werkt met een IHP of subgroep-handelingsplan.</p>
<p style="text-align: center;">Niveau 3 Signalering op bovenscholniveau (overleg met externen)</p> <p>Overleg met externen, zorgteam (ZAT), Passend Onderwijs, collegiale consultatie (CC). De leerkracht en/of IB-er heeft advies nodig van derden. De leerling wordt ingebracht in het zorgteam (ZAT), en/of er wordt extern advies gevraagd of een (diagnostisch) onderzoek aangevraagd. Het onderzoek wordt als middel ingezet om de onderwijsbehoeften van de leerling duidelijk te krijgen voor de leerkracht,</p>

waarop deze het onderwijsaanbod kan aanpassen. In deze fase wordt gewerkt met een OPP. Het OPP kan elk half jaar worden opgesteld en wordt twee keer per jaar geëvalueerd (na de M-toets en de E-toets). Er is minimaal een half jaar nodig aan interventies voordat een eventueel verwijzingstraject kan worden ingegaan. Mogelijke uitkomsten zijn: de school ziet voldoende mogelijkheden en heeft voldoende middelen ter beschikking (OPP, eigen leerlijn met Extra Ondersteuning) of er volgt plaatsing in een andere setting (SBO/SO).

Niveau 4

Verwijzingstraject

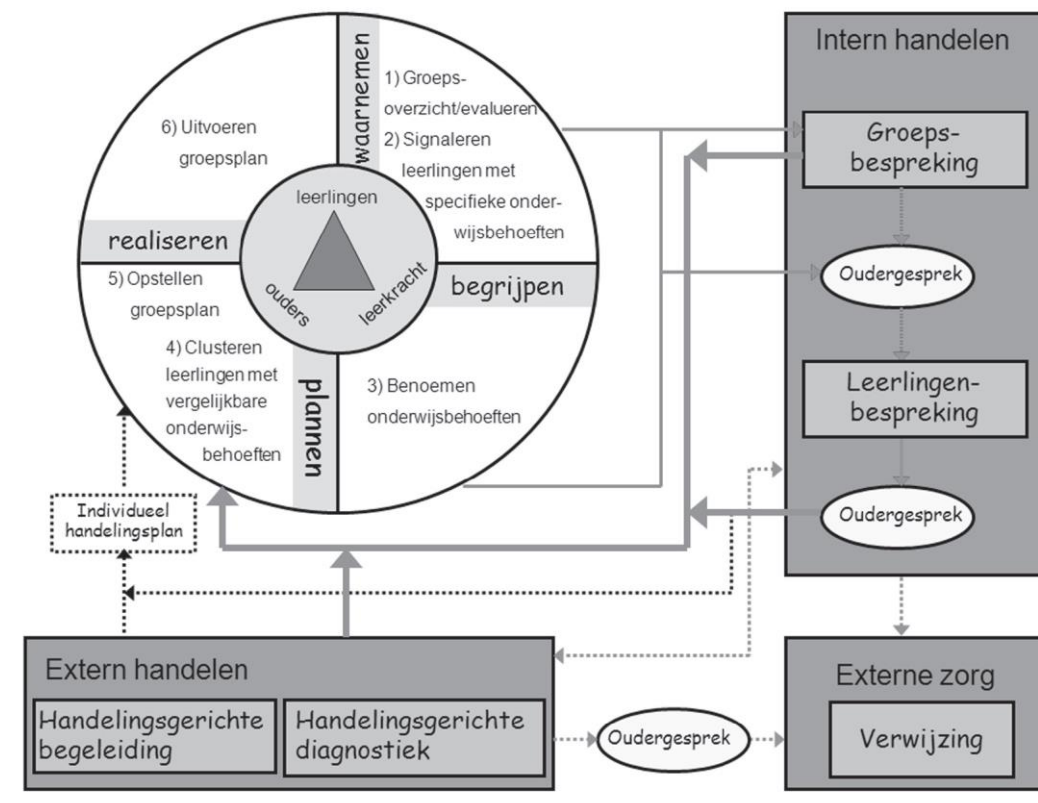
De school vraagt zich af of ze, gebruik makend van de mogelijkheden die de school zelf kan inzetten (zie niveau 1 t/m 3), nog voldoende kan blijven aansluiten bij de onderwijsbehoeften van het kind. Blijkt uit de evaluatie van het OPP dat hier geen sprake van is dan volgen ouders, leerkracht en de IB-er de procedure voor het toeleidingstraject (er wordt een zogenoemde Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvraag gedaan). De gegevens worden door de IB-er ingevoerd in Indigo. Op deze manier wordt het dossier met Passend Onderwijs Almere (afdeling toeleiding) gedeeld. Zij hebben 6-8 weken de tijd om zich in te lezen. Het dossier wordt ook gedeeld met de school die het meest passend lijkt voor deze leerling. Als het dossier compleet is en de "nieuwe" school heeft aangegeven dat zij aan de onderwijsbehoefte kunnen voldoen dan wordt er een Toelaatbaarheidsoverleg (TLO) georganiseerd. Tijdens dit overleg kunnen vragen over het dossier worden beantwoord en wordt een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven voor twee jaar.

Niveau 5

Leerling is geplaatst in een andere setting

Het dossier wordt overgedragen naar de nieuwe school.

Hieronder volgt een schematisch weergegeven hoe de ondersteuningsstructuur er uit ziet.

2.3 Schoolniveau

Cyclus van HGW op schoolniveau

Ook op MT-niveau worden de HGW-stappen van waarnemen tot handelen doorlopen. Het doel is om een beeld te krijgen van de kwaliteit van het onderwijs op school. De resultaten op *trendanalyses* (Dit is het beeld van het niveau van bepaalde jaargroepen op 1 leergebied door de jaren heen) en *dwarsdoorsnede* (verdeling I,II,III,IV,V leerlingen per vakgebied) worden in verband gebracht met de kenmerken van het gegeven onderwijs en de aard van de schoolpopulatie. Op die manier wordt bepaald of de resultaten aan de verwachtingen voldoen. De trendanalyses worden minimaal 1 keer per jaar met het team besproken tijdens de opbrengstvergadering. Bij voorkeur voorafgaand aan het SOG. Naar aanleiding van deze analyse worden er door directie, IB en het team gezamenlijk nieuwe doelen opgesteld.

Twee keer per jaar vindt er een SOG (Schoolopbrengstengesprek) plaats door directie en IB met de Adviseur onderwijs en kwaliteit van het hoofdkantoor. Tijdens deze gesprekken worden de schoolopbrengsten besproken en er wordt teruggeblikt op de afgelopen periode. Vervolgens worden er aanvullend op de door het team geformuleerde doelen nieuwe doelen voor het komende halfjaar vastgesteld. De Adviseur onderwijs en kwaliteit denkt mee over hoe de doelen bereikt kunnen worden.

De cyclus van het opbrengstgericht werken zal parallel lopen aan de cyclus van het handelingsgericht werken. Concreet houdt dit in dat het groepsbesprekingsformulier in Parnassys door de leerkrachten voorafgaand aan de groepsbespreking met IB zal worden ingevuld.

Op basis van een klasbezoek vinden er binnen de gesprekkencyclus drie keer per jaar gesprekken plaats met de directie, namelijk: het doelstellingsgesprek, voortgangsgesprek en het functioneringsgesprek/beoordelingsgesprek. Aan het begin van het jaar voert de directie een doelstellingsgesprek. In dit gesprek worden doelen geformuleerd voor het komende jaar. Tijdens het voortgangsgesprek in januari/februari/maart worden de doelen geëvalueerd. Het jaar wordt afgesloten (mei-juni-juli) met in het ene jaar een functioneringsgesprek en in het andere jaar een beoordelingsgesprek.

Groepsbezoeken en coachen

Structureel vinden rondes groepsbezoeken plaats door de intern begeleider en/of directie. De groepsbezoeken vinden plaats m.b.t. de volgende onderwerpen:

- Schoolbreed: onderwijsleerproces, aanbod, condities en opbrengsten a.d.h.v. het observatie instrument 'kijkwijzer De Droomspiegel';
- Speerpunten van de school;
- Meekijken, meedenken. De leerling en de leerkracht in de klas. De dagelijkse praktijk, uitvoeren van gemaakte afspraken;
- (beeld)Coaching (eventueel uitgevoerd door een coach vanuit de stichting) van de leerkracht;
- Observatie leerling (hoe leert deze leerling het beste, aanbod afstemmen);
- Groepsbezoek voorafgaand aan de groepsbespreking: HGW cyclus.

Er vindt altijd een terugkoppeling plaats van de groepsbezoeken aan de individuele leerkracht.

Groepsbesprekingen

Twee keer per jaar vindt er een groepsbespreking plaats tussen leerkracht en intern begeleider. Deze staan vooraf gepland in de jaarkalender. Voorafgaand aan de groepsbespreking met IB zal het groepsbesprekingsformulier in Parnassys door de leerkrachten worden ingevuld. In dit formulier worden de opbrengsten van de Cito toetsen geanalyseerd.

De groepsbespreking wordt in februari/maart in parallelgroepen gehouden. Zodat er met en van elkaar geleerd kan worden.

In september/oktober vinden kort na aanvang van het nieuwe schooljaar de eerste groepsbesprekingen plaats. Tijdens de groepsbespreking wordt besproken of alle informatie voor handen is om met de groep een goede start te maken: informatie uit groepsoverdracht, groepsplannen en zorgmappen. Aan de orde komen bijzonderheden per leerling op het gebied van leren, gedrag of privé-zaken (thuissituatie) en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (OPP, doublure, externe ondersteuning enz.).

In februari/maart worden de groepen opnieuw besproken. De volgende onderwerpen komen o.a. aan bod: cognitief (methode toetsen en Cito M en E), gedrag, sociaal-emotioneel en de thuissituatie van de leerlingen. Afspraken en vervolgstappen worden gemaakt m.b.t. ondersteuning van de leerkracht en t.a.v. de leerling/groep. Lopende contacten met externen worden doorgenomen en nieuwe leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften gesignaleerd en besproken (OPP, doublure, externe contacten enz.).

Er vindt na iedere periode groepsbesprekingen door de intern begeleider een terugkoppeling plaats op directieniveau en teamniveau plaats.

Leerlingbespreking

Naast de groepsbesprekingen is er de mogelijkheid om individuele leerlingen te bespreken. Het doel van de leerlingbespreking is dat de leerkracht handvaten krijgt om verder te handelen en af te stemmen op de leerling.

Leerlingbespreking in multidisciplinair overleg met Zorg Advies Team (ZAT)

In overleg tussen groepsleerkracht, ouders en intern begeleider kan besloten worden om een leerling aan te melden voor het Zorg Advies Team. Tijdens het ZAT zijn de schoolarts, schoolmaatschappelijk werk, orthopedagoog van POA, intern begeleider, leerkracht en ouders aanwezig. Voor de aanmelding is toestemming van ouders nodig. De LVS gegevens en eventuele andere gegevens die van belang zijn worden ter informatie aan alle betrokkenen opgestuurd. Het doel van dit overleg is om met verschillende deskundigen tot een advies te komen over passende vervolgstappen. Een verslag van hetgeen dat besproken en afgesproken is, wordt in Parnassys opgeslagen door de intern begeleider. De data voor het ZAT staan vermeld in de jaarkalender.

Samenwerken met schoolgebonden partners

Het veld van onderwijs en schoolgebonden ondersteuningspartners ziet er als volgt uit:

A. Samenwerking met voorschoolse ondersteuningspartners:

- kinderdagverblijf / peuterspeelzaal;

B. Samenwerking met ondersteuningspartners:

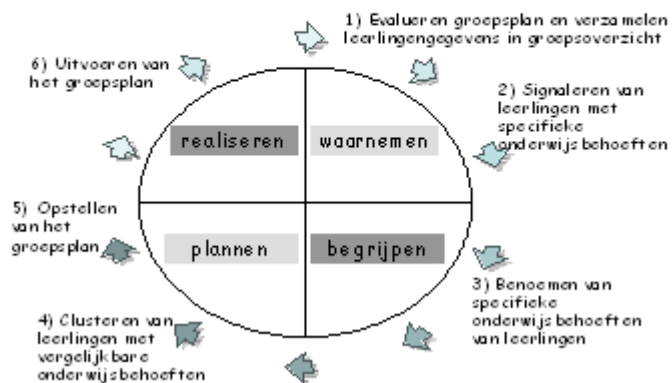
- ECZO
- Oog4kids
- Logopedie/fysiotherapie/ ergotherapie;
- (School)Maatschappelijk werk (SMW);
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ);
- GGZ
- Audiologisch Centrum
- Taalcentrum
- Leerplichtambtenaar;
- Begeleiding, consultatie Passend Onderwijs Almere;
- Het wijkteam;
- Veilig thuis;
- [Oke op school](#), verzorgt trainingen voor leerlingen op school en in de wijk;

Contacten met de ondersteuningspartners gaan altijd in overleg met directie en/of de intern begeleider en met toestemming van ouders. De intern begeleider heeft hierbij de rol als coördinator.

2.4 Groepsniveau

Cyclus van HGW op groepsniveau

Cyclus voor handelingsgericht werken op groepsniveau

De stappen die volgens het handelingsgericht werken worden doorlopen zijn:

- 1) evalueren vorig groepsplan en verzamelen gegevens;
- 2) signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;
- 3) benoemen, begrijpen (bepalen) van specifieke onderwijsbehoeften;
- 4) clusteren van leerlingen met gelijke specifieke onderwijsbehoeften;
- 5) opstellen van het groepsplan;
- 6) uitvoeren van het groepsplan.

De groepsleerkracht werkt met een groepsplan om een adequaat, afgestemd en passend onderwijsaanbod weg te zetten voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Met het groepsplan creëren we een planmatig onderwijsaanbod vanuit gegevens over de

leerlingen waarin zowel de cognitieve als pedagogische, gedragsmatige verschillen aan bod komen. Dit plan bestaat uit: doelen, onderwijsbehoefte, aanpak, verslag van de uitvoering en evaluatie.

De planningsperiode betreft een afgebakende periode om optimaal af te kunnen blijven stemmen op de ontwikkeling van leerlingen. In de praktijk betekent dat een periode van 8 tot 10 weken. Na deze periode worden de bovenstaande stappen opnieuw doorlopen en uiteindelijk nieuwe doelen voor de leerlingen opgesteld.

Werken met een groepsplan betekent dat er activiteiten voor de hele sublesgroep en voor individuele leerlingen zijn opgenomen. Uit praktische overwegingen zijn er slechts een beperkt aantal subgroepen per vakgebied mogelijk. In het groepsplan worden ook activiteiten buiten de groep opgenomen, waarbij te denken valt aan remedial teaching, en begeleiding door een speciale leerkracht. De praktische uitwerking van het groepsplan is zichtbaar op het weekrooster van de leerkracht.

Voorafgaand aan de groepsbesprekingen worden de groepsplannen en de evaluaties bekeken door de intern begeleider.

2.5 Leerling-niveau

Cyclus van HGW op leerlingniveau

De eerste fase, het signaleren (waarnemen), start met het afnemen en nakijken van de toetsen. We leggen onder meer per leerling in een grafiek de vooruitgang vast. Tijdens de bespreking met de ouders wordt dit o.a. gebruikt. De Cito-score staat nooit op zich, we vergelijken de resultaten van de leerling op de Cito-toets met de methodegebonden toetsen van die periode en andere bronnen van informatie zoals observaties, leerling-gesprekken, dagelijks werk van de kinderen etc. We kijken naar vaardigheidsscores om de groei van de leerling t.o.v. de eigen verwachtingen t.a.v. de ontwikkeling te bepalen. Het is belangrijk dat de gegevens recent zijn, de volgende gegevens kunnen bij het waarnemen worden gebruikt:

- Het werk van de leerlingen.
- (Fouten-)analyses van het werk van leerlingen.
- (Methodegebonden/ Cito/ diagnostische) toetsen.
- Observaties van de groepsleerkracht.
- Observaties van de intern begeleider / begeleider of psycholoog POA.
- (Diagnostische)gesprekken met leerlingen.
- Gesprekken met ouders.
- Gesprekken met collega's, met externen

De tweede fase is het analyseren van de gegevens (begrijpen). Bij opvallendheden (zoals onvoldoende vooruitgang (vaardigheidsgroei) of een te lage score) onderzoeken we hoe dit komt, door het analyseren van het gemaakte werk, informatie uit diagnostische gesprekken met de leerling en/of aanvullende toetsen. De leerkracht maakt op grond van de gegevens een vertaling naar 'hoe leert de leerling het beste' en 'wat heeft de leerling nodig'.

Daarna bepalen we welke acties we moeten ondernemen. Hiermee beginnen de laatste fases: het handelen/uitvoeren en evalueren. Aansluitend bij de leerlijnen van de verschillende ontwikkelingsgebieden, worden door de leerkracht leerdoelen opgesteld en wordt omschreven wat de leerling nodig heeft om de doelen te behalen. In deze fase wordt gerichte ondersteuning en begeleiding geboden, individueel of in sublesgroepjes. De begeleiding van de leerkracht sluit aan bij de instructievraag en onderwijsbehoeften van de leerling. De vraag die hierbij centraal staat is: wat heeft deze leerling van mij als leerkracht nodig?

Werken met een ontwikkelingsperspectief (OPP) / eigen leerlijn

Voor leerlingen die ondersteuning krijgen op zorgniveau 3 en besproken zijn met de intern begeleider, is een OPP verplicht. Daarnaast zijn er ook leerlingen die binnen de basisondersteuning vallen voor wie wij als Droomspiegel een OPP nodig vinden, omdat dit gezien de leer- en/of gedragsontwikkeling wenselijk is. Er wordt, in principe vanaf groep 6, gewerkt met een ontwikkelingsperspectief. Dit gebeurt op het moment dat zichtbaar wordt dat een leerling voor één of meerdere vakgebieden de einddoelen van groep 8 niet gaat behalen. Het OPP vervangt hierbij het individueel handelingsplan. In sommige gevallen is het al eerder zichtbaar dat de leerlingen de einddoelen van groep 8 niet gaan halen dan wordt er in overleg met de intern begeleider eerder een OPP opgesteld. Voor TOS leerlingen wordt er al vanaf groep 1/ 2 met een OPP gewerkt. Bij deze leerlingen is ook een begeleider van Passend Onderwijs betrokken. Tijdens het oudergesprek aan het begin van het schooljaar wordt het OPP met ouders besproken en aangevuld. Cyclisch evalueert de leerkracht 2 keer per jaar, met de intern begeleider, ouders en (bij voorkeur vanaf groep 6) met de leerling of de in het OPP gestelde doelen bereikt zijn en worden er nieuwe doelen opgesteld. Het regelmatig voeren van gesprekken met de leerling is een vast onderdeel van het werken met een OPP. De leerling voelt zich hierdoor eigenaar van zijn eigen leerontwikkeling en uitstroomperspectief, wat de motivatie en de actieve betrokkenheid van de leerling vergroot.

In het Ontwikkelingsperspectief (OPP) beschrijft de school de doelen die een leerling kan halen. Het biedt handvatten waarmee de leraar het onderwijs kan afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling. Het laat zien naar welk vervolgonderwijs de school, samen met de leerling en diens ouders toewerkt.

Het OPP is op De Droomspiegel een planningsinstrument voor de leerkracht. We beantwoorden niet de vraag tot waar is deze leerling het afgelopen jaar gekomen, maar zitten we nog op koers? In plaats van de (leer) ontwikkeling te volgen en af te wachten waar de leerling uiteindelijk uitkomt, plant de school met het OPP doelgericht het onderwijs, op basis van hoge verwachtingen. Met het OPP weten ouders tijdig wat een realistisch perspectief is voor hun kind. Het opstellen van een OPP gebeurt door de leerkracht en de intern begeleider ondersteunt hierin. De leerkracht is de uitvoerder van het OPP en houdt de regie over het onderwijs aan de leerling.

In het OPP dienen concrete leerdoelen te staan. Dit zijn de tussen- en einddoelen die de leerling moet beheersen om te kunnen doorstromen naar het type voortgezet onderwijs dat wij met de leerling willen bereiken.

Bij het stellen van de inhoudelijke doelen maken we onderscheid tussen leergebied specifieke doelen (tussen - en einddoelen voor de basisvaardigheden; technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen) en leergebied overstijgende doelen (doelen m.b.t. sociale competentie, gedrag, motivatie, werkhouding, taakgedrag en zelfstandig werken)

Bij het bepalen van de doelen wordt gebruik gemaakt van de leerroutes (passende perspectieven (www.passendeperspectieven.slo.nl), leerlijnen Gynzy (<https://kenniscentrum.gynzy.com/nl/articles/4163698-visuele-leerlijnen>), referentieniveaus taal en rekenen.

De leerroutes van passende perspectieven zijn afgeleid van het referentiekader taal en rekenen. De leerroute bestaat uit doelen en inhouden die relevant zijn met het oog op het vervolgonderwijs: wat leerlingen moeten kennen/kunnen met het perspectief op een bepaalde uitstroombestemming.

Leerroute 1: leerlingen hebben uitstroomniveau havo/vwo of vmbo tl/gl. Het doel is dat zij minimaal referentieniveau 1F halen op 12- jarige leeftijd.

Leerroute 2: leerlingen hebben uitstroomniveau vmbo, basis en kader beroepsgerichte leerweg met of zonder LWA. Dit zijn leerlingen die meer herhaling en gestructureerde instructies nodig hebben om de elementaire vaardigheden van 1F te automatiseren. Het streven is dat zij binnen het basisonderwijs een basis leggen voor het behalen van 2F aan het eind van het VMBO.

Leerroute 3: leerlingen hebben uitstroomperspectief praktijkonderwijs. Dit zijn leerlingen waarbij het in het basisonderwijs belangrijk is zoveel mogelijk functioneel met taal en rekenen

bezig te zijn. Het streven is dat de leerlingen aan het eind van het basisonderwijs belangrijke onderdelen van 1F behalen. In het vervolgonderwijs werken ze verder aan het behalen van referentieniveau 1F.

Stappenplan bij het opstellen van een OPP:

1. Bij leerlingen vanaf midden groep 5 wordt een OPP trap gemaakt.
2. Het uitdraaien van de grafieken prognose VO uit Parnassys (vanaf midden groep 6), om leerrendement en uitstroomverwachting te kunnen bepalen en mee te nemen in het bepalen van de passende leerroute.
3. Informatie verzamelen; gesprekken met de leerling, ouders, observaties, onderzoeken (IQ/gedrag), methode gebonden toetsen, enz.
4. Passende leerroute bepalen en passende perspectieven gebruiken bij het opstellen van doelen.

Hoofdstuk 3: Dossiervorming en registratie

Voor dossiervorming en registratie wordt er op school door de groepsleerkrachten gebruik gemaakt van een klassenmap en een zorgmap, Sharepoint en Parnassys.

Om zicht te houden op de schoolpopulatie wordt per schooljaar een populatielijst bijgehouden in Sharepoint (Ondersteuning/IB-team/digitale populatielijst/2021-2022). De leerkracht vult gedurende het schooljaar de lijst aan.

3.1 Klassenmap

In de klassenmap worden relevante gegevens over de groep bewaard, zodat een andere leerkracht/invaller direct de groep kan overnemen als dit nodig is.

3.2 Zorgmap

In de zorgmap worden relevante gegevens van de leerlingen bewaard. De inhoud van de map wordt elk nieuw schooljaar doorgegeven aan de volgende leerkracht. Hierin wordt het volgende bewaard:

- Groepsoverzicht
- Bareka toetsresultaten en analyseformulieren
- Uitdraai CITO
- Wereld in getallen observatielijsten
- Uitdraai van ZIEN
- Tussenregistratie Parnassys leerlijnen
- OPP/IHP/Sublesgroepsplan
- Toetskalender
- Dyslexiekaarten

3.3 Leerlingdossier in Parnassys

Binnen Parnassys worden de digitale gegevens van individuele leerlingen bewaard:

- Algemene leerling-administratie;
- Cito gegevens;
- Methodegebonden toetsresultaten;
- (Ouder) gespreksverslagen;
- Ondertekend OPP
- Onderzoeksverslagen (logopedie, ergotherapie, cognitie, gedrag, observatie, enz);
- Incidentregistratie;
- De kern van een belangrijke mailwisseling;
- Aanmeldformulieren (POA, SMW) en ingevulde vragenlijsten (gedrag, ergotherapie).

Hoofdstuk 4: De meldcode

In het onderwijs is het vanaf januari 2019 wettelijk verplicht met de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld te werken en deze te gebruiken wanneer men signalen opvangt van mishandeling en/of huiselijk geweld. De meldcode kan gezien worden als een stappenplan waarmee de leerkrachten en het ondersteunend personeel werkt wanneer er signalen zijn over leerlingen op het gebied van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Het stappenplan betekent niet per definitie dat er een melding gedaan wordt bij Veilig Thuis Flevoland. Het doel van de meldcode is een vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld bespreekbaar maken en de signalen doorgeven voor eventuele verdere hulp. De taak van de school, m.b.t. tot kindermishandeling en/of huiselijk geweld, waarbij de oorzaak buiten school ligt, is signaleren en doorspelen naar de verantwoordelijke instanties. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

Figuur 1: Stappenplan verbeterde meldcode

